

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεινόμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμῆς 100. Ἐξά-
μηνη δραχ. 53. Τρίμηνη δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ γράμμα γαλλικὰ 60,
ἔξμηνη 35 καὶ τρίμηνη 20.

ΑΜΕΡΙΚΗΣ : Ἐτησίᾳ δολλάρια 4, ἔξμηνη 2
καὶ τρίμηνη 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην ἰουλιουαίου μυνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐρυτιδίου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'. — Τόμος 39ος

Ἀθήναι 27 Ἀγούστου 1932

Ἔτος 64ον. — Ἀριθ. 89

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΚΑΙ ΖΗΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARK TWAIN

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

Ὁ βασιλιάς εἶχε πετάξει τὰ κουρέλια του καὶ φοροῦσε τώρα τὴν ἀλαξιά ποῦ τοῦ εἶχε ἀγοράσει ὁ Χένδον ἀπὸ τὸν ἔμπορο τῆς Γέφυρας.

Πήγαιναν μὲ ἀργὸ τὸ βῆμα γιὰτὶ ὁ Χένδον ἤθελε νὰ προσυλάξῃ τὸν μικρὸ ἀπὸ κάθε ὑπερκόπωση. Εἶχε τὴν ἰδέα πὼς ὁ πολὺς δρόμος καὶ ἡ ἀκαταστασία στὶς ὥρες τοῦ φαγητοῦ καὶ τοῦ ὕπνου, δὲν θὰ ἔκαναν τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ μεγαλώσουν ἀκόμη περισσότερο τὴν διανοητικὴν διατάραξιν τοῦ προστατευομένου του. Ἀπεναντίας νόμιζε πὼς ἡ ἀνάπαυσις καὶ ἡ τακτικὴ ζωὴ θὰ ἐπιτάχυναν τὴν ἀνέγερσίν του. Ὁ μεγαλύτερος πόθος τῆς καρδίας του ἦταν νὰ ἰδῇ τὸ θαλαμῆνο μυαλοῦδάκι νὰ ἑκαθαρίζῃ καὶ τὴν ἀρρωστημένην φαντασίαν νὰ ἐναγυρίζῃ πίσω στὴν πραγματικότητα. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο ἀποφάσισε νὰ πλησιάσῃ τὸ Χένδον Χώλλ κἀνοντάς σύντομες ἡμερήσιες πορείας καὶ πολὺν χρόνον σταθμούς, ἀντὶ ν' ἀκολουθήσῃ τὴν ἐνδόμυχον ἐπιθυμίαν του καὶ νὰ τρέξῃ, ὅσο γρηγορότερα μποροῦσε στὴν πατρίδα του καὶ στοὺς δικούς του, ποῦ εἶχε τόσα χρόνια νὰ τοὺς δεῖ.

Ἀφοῦ προχώρησαν δέκα ἀγγλικὰ μίλλια, ὁ βασιλιάς κι' ὁ Χένδον ἔφθασαν σ' ἕνα μεγάλο χωριὸν καὶ πέρασαν τὴ νύχτα σ' ἕνα χάνι. Κατὰ τὴν ὥραν τοῦ φαγητοῦ, ὁ Χένδον στεκόταν ὄρθιος πίσω ἀπὸ τὴν καρέκλαν τοῦ βασιλιά καὶ τὸν ὑπηρετοῦσε ὕστερα τὸν ἔγδυσε καὶ τὸν ἔβαλε στὸ κρεβάτι νὰ κοιμηθῇ,

κι' ὁ ἴδιος ἔπεσε στὸ πάτωμα καὶ, τυλιγμένος σὲ μιὰ κουβέρτα, κοιμήθηκε μπροστὰ στὴν πόρταν σὲ φρουρὸς.

Τὴν ἐπομένην καὶ τὴν τρίτην μέραν ἐξακολούθησαν τὸ δρόμον τους, χωρὶς νὰ βιάζονται καὶ διηγόνταν ὁ ἕνας στὸν ἄλλον τίς περιπέτειες ποῦ εἶχαν περάσει ἀπὸ τὴ στιγμή τοῦ χωρισμοῦ τους. Ὁ Χένδον ἀφηγήθηκε τίς περιπλανήσεις του καὶ τίς μάταιες ἐρευνάς του γιὰ νὰ βρῇ τὸν

βασιλιά. Εἶπε πὼς ὁ ἐρημίτης τὸν περιτριγύριζε ἐπὶ μιὰ ὥραν μὲς στὸ δάσος καὶ πὼς στὸ τέλος τὸν ἔφερε πίσω στὴν καλύβαν, ὅταν εἶδε πὼς δὲν μποροῦσε νὰ τὸν ξεφορτωθῇ. Σὰν ἔφθασαν ἐκεῖ, πῆγε μέσα στὴν ἄλλη κάμαραν καὶ γύρισε πίσω μὲ ἄλλαγμένην βῆσιν καὶ κατατάραγμένο βλέμμα, κι' εἶπε πὼς εἶχε τὴν ἰδέαν δι' ἐντωμεταξὺ τὸ παιδί θὰ εἶχε γυρίσει καὶ θὰ εἶχε πέσει νὰ κοιμηθῇ, μὰ παρὰ τίς ἐλπίδες του ὁ μικρὸς δὲν εἶχε φανεῖ ἀκόμη. Ὁ Χένδον περιμένε δλοκλήρην τὴν ἡμέραν στὸ ἐρημητήρι. Στὸ τέλος ἀπελπίστηκε πῶς τὸ παιδί θὰ γύριζε πίσω, καὶ τράβηξε πάλι τὸ δρόμον του.

— Κι' ὁ γέρο-Ἀρχάγγελος ἦταν σ' ἀλήθεια πολὺ στενοχωρημένος ποῦ δὲν γύριζε πίσω ἡ Μεγαλειότης σας, εἶπε ὁ Χένδον. Αὐτὸ φανόταν ἀπ' τὸ πρόσωπόν του.

— Ἐ καὶ βέβαια! Ὅσο γι' αὐτὸ δὲν ἀμφιβάλλω! ἔκανε ὁ βασιλιάς κι' ἐξιστόρησε τὰ παθήματά του στὸ ἐρημητήρι.

Ὁ Χένδον, κατασυγκινήθηκε ἀκούγοντάς αὐτὴν τὴν ἱστορίαν καὶ μετάνοιωσε ποῦ δὲν εἶχε ξεπαστρέψῃ τὸν Ἀρχάγγελο καὶ ποῦ δὲν μποροῦσε νὰ γυρίσῃ τώρα πίσω γιὰ νὰ κἀνῃ αὐτὴν τὴν θεέρεστην πράξιν.

Τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ ταξιδιοῦ, ὁ Χένδον ἦταν εὐθυμώτατος. Μιλοῦσε διαρκῶς καὶ διηγόταν στὸν βασιλιά γιὰ τὸ γέρο-πατέρα του καὶ γιὰ τὸν ἀδελφὸν τὸν Ἀρθουρο, ἐκθειάζοντάς του τὴν εὐγενικὴν ψυχὴν καὶ τὴν καλὴν καρδίαν. Μιλοῦσε γιὰ τὴν Ἐδὶθ μὲ συγκίνηση καὶ ἀγάπην, καὶ ἡ χαρὰ του γιὰ τὴν ἐπιστροφήν ἦταν τόσο μεγάλη, ὥστε ὡς καὶ γιὰ τὸν ἀδελφὸν τὸν μικρότερον ἀκόμη μιλοῦσε μὲ συμπά-

«Αὐτὸ εἶναι τὸ χωριὸν μας, βασιλιά μου».
(Σελ. 453, στ. α'.)

θεία κι' ανεξικακία. Φανταζόταν την εντύπωση που θα έκανε η επιστροφή του στο Χένδον Χώλλ, πόσο απρόοπτη θα ήταν για όλους και πόση χαρά θα προκαλούσε.

Περνούσαν από μία περιοχή κατάφυτη, γεμάτη άγριοιές και μεγάλους δενδρόκηπους. Ο δρόμος περνούσε ανάμεσα σε καταπράσινα λιβάδια που έμοιαζαν με μια χλοερή θάλασσα. Το απόγευμα, ο Μιλς λοξοδρόμησε από το μεγάλο δρόμο και διευθύνθηκε προς ένα μικρό λόφο απ' όπου η θέα ήταν ευρύτερη και θα ήταν δυνατό να ιδη από μακριά το πατρικό σπίτι, όπως είχε κάνει ο άσωτος υιός. Ξάν έφτασαν στην κορυφή, κράτησε το έλγός του και φώναξε με χαροδύμενη συγκίνηση:

— Αυτό είναι το χωριό μας, βασιλιά μου, και κοντά σ' αυτό βρίσκεται ο πόργος του πατέρα μου. Μπορείς απ' εδώ να ξεχωρίσεις τα δυο πυργάκια του. Το δάσος που απλώνεται από πίσω είναι το πάρκο μας. Να φτάσουμε, βασιλιά μου, και τότε θα έχω να βλέπεις και να πορής. Φαντάσου ένα σπίτι μ' έδωδηγχα κάμαρες και με είκοσιεφτά υπηρέτες! Μία τέτοια κατοικία αξίζει, ε, τί λές; Έμπρός όμως πάμε—δεν μπορώ πια να κρατήσω την άνυπομονή μου.

Κατέβηκαν το λόφο με καλπασμό. Ωστόσο ήταν περασμένες οι τρεις τ' απόγευμα όταν έφθασαν στο χωριό. Περνούσαν βιαστικοί απ' τους δρόμους κι' ο Χένδον έδειχνε στο βασιλιά όλα τ' αξιοθέατα.

— Να ή εκκλησιά, Μεγαλειότατε, σκεπασμένη με κισσό, όπως και στα παλιά χρόνια. Να και το χάνι «το Κόκκινο Λιοντάρι». Να και το παζάρι, να και η βρύση. Τίποτε δεν άλλαξε, τίποτε, παρά μονάχα οι άνθρωποι. Και μέσα σε δέκα χρόνια οι άνθρωποι αλλάζουν πολύ. Μερικοί μου φαίνονται σά γνωστοί, αλλά μένα δεν δείχνουν πώς με αναγνωρίζουν.

Έξακολουθούσε να φλυαρή χαρούμενος ως πού έφθασαν στην άκρη του χωριού. Ύστερα έστριψαν έναν στενό και στριφογυριστό δρόμο και, αφού πέρασαν κάτω από μία μεγάλη κρηνη πύλη, στολισμένη με μεγάλους θυρεούς, ακαλισμένους επάνω στην πέτρα, μπήκαν σ' έναν ωραίο και περιποιημένο άνθόκηπο. Μπροστά τους όψωνόταν ένας ωραίος άρχοντικός πύργος.

— Καλώς ήρθες στο Χένδον Χώλλ, βασιλιά μου! φώναξε ο Χένδον. Τι μεγάλη ημέρα ή σημερινή! Ο πατέρας μου, ο αδερφός μου κι' η λαίδη Έδιθ θα είναι τόσο ευτυχισμένοι για το γυρισμέ μου, που μέσ' στην

πρώτη τους χαρά δε θα γουν νού παρ' μονάχα για μένα, και θα φανη τ' σως στη Μεγαλειότητά σας πώς θα σας δεχθούν ψυχρά. Μά να μη στενοχωρηθήτε γι' αυτό. Γιατί άμα τους πώ εγώ πώς είσαστε ο προστατευόμενός μου και πώς σας αγαπώ σαν παιδί μου, τότε θα ιδήτε πώς γι' αγάπη του Μιλς Χένδον θα σας ανοίξουν διάπλατη την άγκαλιά τους και θα σας δείξουν τη μεγαλύτερη στοργή.

Ο Μιλς Χένδον στάθηκε μπροστά στη μεγάλη πόρτα της εισόδου, πήδησε από το μουλάρι του, βοήθησε το βασιλιά να ξεκαβαλικιέψη, κι' ύστερα, κρατώντας τον από το χέρι, μπήκε τρέχοντας μέσα στο σπίτι. Πέρασαν από ένα μακρύ διάδρομο και βρέθηκαν σε μία ευρύχωρη αίθουσα. Ο Μιλς έβαλε με κάποια βια τον βασιλιά να καθήση σε μία καρέκλα κι' ύστερα έτρεξε προς στο βάθος της σάλας. Εκεί, μπροστά σ' ένα τραπέζι που ήταν τοποθετημένο κοντά στο αναμμένο τζάκι, καθόταν ένας πλουσιοντυμένος νέος, βυθισμένος στο γράψιμο.

— Αγαλλιάσε με, Χούγκ, φώναξε ο Χένδον, και πές πώς χαιρέσαι για την επιστροφή μου. Φώναξε και τον πατέρα μας. Γιατί δεν θα καταλίθω πώς βρίσκομαι πίσω σπίτι μου, αν δεν φιλήσω το χέρι του, δεν ιδω το πρόσωπό του και δεν άκουσω την μιλιά του!

Ο Χούγκ όμως σηκώθηκε όλορθος, δίχως να μπορέση να κρύψη για μία στιγμή την έκπληξή του, και κοίταξε τον νεοφερμένο με μία ματιά γεμάτη προσβεβλημένη αξιοπρέπεια. Ύστερα, είτε επειδή άλλαξε την πρώτη γνώμη, είτε γι' άλλο λόγο, τον παρατήρησε με κάποια περιέργεια ανακατεμένη με πραγματικό ή προσποιημένο οίκτο. Στο τέλος είπε με συγκατάβαση:

— Φαίνεται ότι το μυαλό σου πάσχει, δυστυχισμένο ξένο. Πέρασες δίχως άλλο πολλά βάσανα και δυστυχίες σ' αυτόν τον κόσμο. Αυτό το δείχνουν φανερά και το πρόσωπό σου και τ' ο ρούχα σου. Για ποιόν με νομίζεις;

— Για ποιόν σε νομίζω; Και για ποιόν άλλον παρ' γι' αυτόν που είσαι; Για τον Χούγκ Χένδον, αποκρίθηκε ζωηρά ο Μιλς.

Ο άλλος εξακολούθησε στον ίδιο μαλακό τόνο:

— Κι' εσύ, ποιός λές πώς είσαι; — Ποιός λέω πώς είμαι εγώ; Θέλεις μήπως να πής πώς δεν αναγνωρίζεις τον Μιλς Χένδον, τον αδελφό σου;

Ο άλλος τον κοίταξε από πάνω ως

κάτω με έκπληξη και φώναξε:

Τι; Θέλεις να παίξω μαζί μου; Είναι ποτέ δυνατό να γυρίσω πίσω οι γενναίοι από τον τόπο. Δοξασημένο νάνκι τ' όνομα του Θεού, αν ήταν έτσι το πράγμα, αν αυτός που κλαίγαμε για πεθαμένον μάς ξαναγύριζε ύστερα από τόσα χρόνια! Άχ, αυτό είναι πολύ ωραίο για να είναι αληθινό! Σε ίκετεύω, λυπήσου μας και μη μάς παίξεις ένα τόσο άσχημο παιχνίδι! Έλα γρήγορα εδώ κοντά στο φως, για να μπορέσω να σε ιδω καλύτερα.

Έπιασε τον Μιλς από το χέρι, τον τράβηξε κοντά στο παράθυρο και τον κοίταξε εξεταστικά από την κορυφή ως τα νύχια. Τον γύριζε απ' όλες τις μεριές, στεκόταν και τον παρατηρούσε τότε μακρύτερα και τότε κοντύτερα, ενώ ο άσωτος υιός γελούσε απ' την χαρά του και άστειευόταν και κουνούσε το κεφάλι του και τούλεγε:

— Κοίταξέ με, αδελφέ μου, κοίταξέ με καλά. Είμαι πάντα ο ίδιος. Κοίταξέ με όσο σου κάνει ευχαρίστηση, καλέ μου, αγαπημένε μου Χούγκ. Είμαι σ' αλήθεια ο Μιλς, ο παλιός σου Μιλς, ο χαμένος σου αδελφός. Άχ, τί ευτυχισμένη ημέρα! Το ήξερα πώς θάταν ευτυχισμένη αυτή ή ημέρα. Δώσε μου το χέρι σου. Έλα κοντά μου να σε φιλήσω! Δεν ξέρω τί κάνω από τη χαρά μου.

Θέλησε ναγκαλιάση τον αδελφό του. Μά ο Χούγκ άπλωσε το χέρι να τον έμποδισή, έγειρε το κεφάλι και είπε με συγκινημένη φωνή:

— Ο Θεός να με λυπηθή και να μου δώση τη δύναμη να όποφέρω αυτή τη μεγάλη απογοήτευση.

Ο Μιλς έμεινε τόσο έκπληκτος, που την πρώτη στιγμή δεν έβρισκε λόγια να μιλήση. Ύστερα όμως φώναξε:

— Για ποιά απογοήτευση μιλάς; Δεν είμαι ο αδελφός σου;

Ο Χούγκ κούνησε με θλιμμένο βρος το κεφάλι του και είπε:

— Μακάρι να έλεγες την αλήθεια και να μπορούσαν άλλα μάτια να διακρίνουν την όμοιότητα που μένει κρυμμένη απ' τα δικά μου. Μά, άχ! φοβάμαι πώς το γραμμα ήταν αληθινό.

(Ακολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΜΙΚΡΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

— Γιατί, τραγουδί μου μικρό, τόσο πολύ να σ' αγαπάω; τί κρύβεις μέσα σου; πές τί!

— Έναν κρυμμένο σου λυγμό, τον πόνο σου το θλιβερό, κι' δλόκληρή σου την ψυχή!

(Μίμηση απ' το Γερμανικό) ΒΑΣΙΛΙΑ Κ. ΜΠΟΥΡΝΙΑ

ΚΟΜΜΑΤΙΑ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ
ΦΤΩΧΑ ΠΑΛΙΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑΚΙΑ
(Από το ημερολόγιο της Δουλοῦς)

Σήμερα είναι μέρα «υποδοχής». Δηλαδή, άνασκουμπωμός και ξεθέωμα ως το μεσημέρι, βούρτσια και ξεσκονόπανο. Τ' απόγευμα, μανκιούρ, σαλόνη και τὰ ρέστα.

Ντυμένη τη μεγάλη μου για την περίπτωση στολή, και μ' όλα τ' άρματά μου, ένα κομμάτι άσπρο—άσπιλο άκόμα—παλί, πλατύ σά δυο φορές ένα μαντήλι περασμένο στο βραχιολάκι του ρολογιού μου, νάμκι έτοιμη για δράση. Φυλάω, δίχως βιάση, νάρθη ή σειρά μου.

Η «μεγάλη μου στολή»! Ένα παλιό μου φόρεμα! Τι άλλο; Το κοιτάζω μία στιγμή με συμπόνια... Έρχουμε, βλέπεις, τον άπατηόμενο καιρό, Δουλού...

Φτωχό μου φορεματάκι! Αλήθεια, πώς κατάντησε! Πρώτη φορά που το προσέχω... Θυμάμαι όταν το πρωτοφόρεσα... Έ! γνώρισε μέρες δόξας κι' αυτό. Να τις φέρνει τάχα κάπου κάπου στο νού του, στα σημερινά του χάλια!

Ήταν ένα γουστόζικο ρουχάκι, σ' απόχρωση χλωμής πασχαλιές, δλο οδελάδα και φινέτσα. Με κάμποσες σουρωτές γραμμές από μπές ντυντελίτσκα στο λαϊμό, το ίδιο μπές μεγαλοπέταλα τριαντάφυλλα, ζωγραφισμένα ένα γύρω στην πλατύτατη ποδιά, και δίκαιες αξιώσεις κομφότητας και χάρης.

Ένα ρουχάκι «στόλ». Δικό μου δημιούργημα απ' την κορφή ως τα νύχια... Για τόσο τ' αγαπούσα, τ' αγαπούσα... Κι' έννοιωθα ξεχωίρο καμάρι όταν το τριγυρούσα—εγώ αυτό, κι' αυτό έμένα—μέσα στον κόσμο.

Μία πυκνή σειρά κοράλινες φιλούτοιχες χαντρίτσες όπογραμμίζανε γύρω-γύρω το κάθε τριαντάφυλλο, το κάθε πέταλό του. Με το άλικο σπαρταριστό τους χρώμα ζωντανεύανε τη χλωμάδα του συνόλου. Και ρύθμιζε το κάποιο βάρος τους τα λικνίσματα των πτυχών. Κι' έκανε μιάν όπέρτατη άρμονία το περπάτημα.

Και μία γραμμή χοντρά κοράλια στο λαϊμό... Έ, δεν ήτανε καθόλου άσχημο, σε βεβαίω...

Καύμένο πασχαλόχρωμο φουστάκι! Πόσες γλυκές στιγμές δέ σοσ χρωστάω! Γιατί, όταν είμαι τυλιγμένη σ' ένα άριστοτεχνικό ρουχάκι που μου άρέσει, που τ' αγαπάω, νοιώθω, —πώς να τ' πώ;— νοιώθω την ίδια ήδονική ευτυχία, το ίδιο τρεμούλιασμα

κι' άπλωμα όλοκλήρου του είναι μου, όπως όταν έμπιστευτώ τον έαυτό μου στην άγκαλιά της θάλασσας ή του φρεσκοκοιμένου σε στίβα σιταριού με τη δυνατή μυρωδιά που σου φουσκώνει τα πλερόνια.

Μά τώρα... Η πασχαλιά χλωμή απόχρωση, χλώμιασε άκόμα περισσότερο. Τα τριαντάφυλλα ξεθάψανε, κι' οι δίπλες πέφτουν μαραμμένες γύρω στο κορμί μου. Το φράζω κάθε μέρα βαρειάς δουλειάς, κάθε πρωί «υποδοχής», και βελζομαι τότε να τó βγάλω από πάνω μου...

Μά, να! τί παράξενος μηχανισμός, αλήθεια, τ' ανθρώπινο μυαλό! Μία στιγμήλα δά πρωτήτερα ήμουν θλιμμένη... τόσο θλιμμένη... Και τώ-

ΘΗΡΙΟΤΡΟΦΕΙΟ ΧΑΡΡΥ ΚΟΜΠΛΕΝ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

KZ.

Οι κάτοικοι της έξοχης, όπου τριγύριζαν έλευθερα τὰ ζώα του Θηριοτροφείου, είχαν μία καινούργια έκπληξη, όταν είδαν άξαφνα ένα ψαρευτικό καλάμι στον άέρα, που το κρατούσε με τη μύτη ένα γουρουνάκι, και στην άλλη του άκρη είχε πιασμένη μία πάπια!

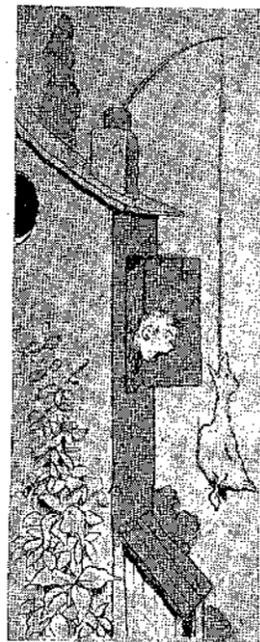
Τό γουρουνάκι έτρεχε ξεφρενιασμένο, γρουλλίζοντας σκαραχτικά, ενώ ή πάπια πετούσε όσο πιο ψηλά μπορούσε, πολεμώντας να γλυτώση από τ' άγριότερα που είχε καταπιεί.

Λένε πώς κάθε ψαρευτικό καλάμι έχει στις δυό άκρες του δυό ζώα: στη μία τó ψάρι και στην άλλη... τον ψαρά. Αυτό είναι εν' άστείο, που τó λένε για να πειράζουν τους ψαράδες τού γλυκού νερού, πώς είναι τάχα κουτοί. Άλλ' αυτή τη φορά θα μπορούσε κανείς να τó πη με τó δικίο του γιατί πραγματικώς τó καλάμι τού Ροδίτη μας είχε στις δυό του άκρες του δυό ζώα: στη μία γουρούνη και στην άλλη πάπια.

Ήταν λοιπόν ένα φαινόμενο που κινούσε την περιέργεια και τον τρόμο. Πολλοί τó έπαιρναν για υπερφυσικό. Κι' έβλεπες στους δρόμους τού χωριού γυναίκες να ξεφρονίζουν, παιδιά να γουρλώνουν τὰ μάτια τους, γάτες να κρούνται σε βαρέλια, κότες να τρέχουν σαν κυνηγημένες, και σκυλιά να φεύγουν σέρονοντας τὰ σπιτάκια τους.

Ο πανικός αυτός βάσταξε κάμποση ώρα. Έπιτέλους τó ψαρευτικό

καλάμι μ' ένα κράν έσπασε στα δύο. Τό ένα του κομμάτι έμεινε σφηνωμένο στο ρουθούνι του Ροδίτη· τό άλλο του, με τήν τριχιά και τ' άγκίστροι, τό έσερνε πετώντας πάντα ή πίσπια.

Κάποια στιγμή, τό κομμάτι αυτό του καλαμιού χώθηκε μέσα σε μιá καμινάδα και σκάλωσε. Του κάκου ή πάπια προσπάθησε, πετώντας μ' όλη της τή δύναμη, να τό ξεσκάλωση. Δέν κατάφερε ή δύστυχη παρά να έξαντληθή και να πέση, να κορμαστή σαν ψόφια. Πέφτοντας, χτύπησε ένα παραθύροφυλλο. Ένας χωριάτης, που κατοικούσε σε κείνο τό σπίτι, έτρεξε σιδή παράθυρο. Κι' ό άνθρωπος τάχασε καθώς είδε, κορμασμένη κεί μπροστά του, μιá πάπια, από μιá τριχιά άγκιστρού που έρχόταν από τόν ουρανό!

— Καλέ, κι' ό Θεός φαρρεύει; συλλογίστηκε· τ' είναι τούτο κάλι, Παναγία μου; . .

'Αλλ' άμνι του πέρασε ή πρώτη έκκληξη, τσάκωσε τή μισοψόφια πάπια και τήν έσφαξε για να τή φάη. Και δέν έσπασε καθόλου τό κεφάλι του για να έξηγήση τό μυστήριον.

— Δέ βαριέσαι, είπε. "Η ό Θεός έφάρευσ ή άλλος, ή πάπια αυτή, που κορμαστίκηκε μπροστά στο παράθυρό μου, είναι τώρα δική μου. Θα τήν κάμω γιαχνι με σέλινο!

Κι' ό Ροδίτης; Στο έρχόμενο θα σάς πω τί άπόγεινε κι' αυτός. (Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΤΟ ΒΙΟΛΙ ΤΩΝ ΦΛΩΡΕΝΤΕ'Ι ΔΙΗΓΗΜΑ

— Συνέχεια από τό προηγ. και τέλος — 'Η μητέρα του έκλαιγε από χάρη και περηφάνεια.

Μά ή δυστυχία ήλθε. Ένα άπόγευμα του Δεκέμβρη, ή μητέρα του γλύστρησε επάνω στον πάγο, έπεσε κι' έσπασε τό χέρι της σε δύο μέρη. 'Η μικρή άδελφή του, βαριά κι' εκείνη άρρωστη, συμπλήρωνε τήν εικόνα τής δυστυχίας. Μέσα σε κλάμματα και άγωνίες, πέρασε μιá φοβερή περίοδο αποθάρρυνσης.

— Πρέπει να ζήσουμε, είπε μιá μέρα ό Τυβάλλδος με φωνή τώρα άντρική. 'Ο πατέρας θα με συχωρέση από εκεί πάνω.

Δίγες ώρες άργότερα ή θυσία είχε γίνει: 'Ο πρώτος έμπορος τής Φλωρεντίας, μόλις είδε τό μπιλιέττο τό γραμμένο από τόν 'Αντώνιο Σωρέντι, άγόρασε τό βιολι. Οι ως τώρα δυστυχισμένοι ήταν σχεδόν πλούσιοι πιά. 'Η ύγεία ήρθε, αλλά ή χαρά δέν ήρθε.

Κανέννας δέν μιλούσε για τό βιολι. 'Όλοι τό σκεπτόνταν. . . 'Ηταν ένας οικογενειακός θησαυρός, σχεδόν ένας φίλος, που έφυγε σέρνοντας μαζί του τόσες θύμησης, τόσα όνειρα, τόσες ελπίδες! . . . Αδτές οι τρεις υπάρξεις που τις ένωνε ή πιδή βαθεία αγάπη, είχαν στην καρδιά τό ίδιο πένθος, τήν ίδια λύπη.

Μιá μέρα του Μάη, ό Τυβάλλδος

Φλωρεντέι έλαβε ένα γράμμα στο όνομά του. Τό άνοιξε. Παιός μπορούσε να τό γράφη; . . . Αλλά δέν ήταν γράμμα, ήταν ένα τιμητικό εισιτήριο για μιá συναυλία που έδινε ό 'Αντώνιο Σωρέντι «επέρ πτωχής οικογενείας καλλιτέχνου». Χωρίς να καταλάβη πως ό ένδοξος βιολίστας μπόρεσε να μάθω τό όνομά του και τή διεύθυνσή του, ό Τυβάλλδος γέμισε από χαρά. Θα πήγαινε λοιπόν νακούση τό μαέστρο των μαέστρων, εκείνον που τό όργανό του χρησιμεύει για να σκορπίζη στη γή ήχους υπεράνθρωπους; Και όταν ήρθε τό βράδυ, έβαλε τά καλύτερά του ρούχα κι' έφθασε στο θέατρο μιá ώρα έναώριτερα.

'Α! αυτή ή συναυλία! αυτή ή τεράστια συγκέντρωση κυρίων με φράκο και κυριών με βραβυνάς τουαλέττες· αυτό τό πλήθος που έτρεμε, έπαλλε από συγκίνηση στο άκουσμα των θείων αυτών ήχων που άκουε νάντηχουδ ό υπέροχος άρτίστας!

'Ο Τυβάλλδος άσθανόταν τά δάκρυα να τρέχουν από μάγουλά του· ξεχνούσε να χειροκροτή, του φαινόταν πως ή καρδιά του θα έσπαζε. Πότε, πότε άναπηδούσαν κάτι ήχοι που του φαινόταν γνωστοί· και έλεγε τότε με περηφάνεια «Τό βιολι των Φλωρεντέι! θα είχε ίσως τήν ίδια μελωδία!»

'Η συναυλία τελείωσε, γύρισε στο σπίτι του, ή καρδιά του έτρεμε άκόμη, σταυτιά του άντηχοούσαν άκόμη

έκείνες οι άγνωστες ως τά τώρα μελωδίες. 'Ηξερε τέλος πάντων τί είναι ή μουσική, ή άληθινή μουσική, ή μουσική ένός άρτίστα που έρμηνεύει περίφημα έργα, και ό άσημος μικρός βιολίστας των φλωρεντινών σταυροδρομιών έμνε σοσιασμένος.

Τό άλλο πρωί, ενώ προσπαθούσε να διηγηθή τις έντυπώσεις του στη μητέρα του και στην άδελφή του, άκουσε να χτυπούν τήν πόρτα. 'Ο Τυβάλλδος άνοιξε. Και ποιός, νομίζετε, φάνηκε στο κατώφλι; 'Ο 'Αντώνιο Σωρέντι με τό βιολι του στο χέρι.

— 'Α! μαέστρο, φώναξε ό μικρός. 'Αλλά ό μουσικός τόν έκοψε.

— Σου φέρνω τό βιολι σου, είπε άπλά.

— Πώς; . . έτραύλισε ό Τυβάλλδος.

— 'Ω! δέν είναι διόλου παράξενο είπε ό Σωρέντι· ό έμπορος μου έγραφε, πήγα και τό άγόρασα. Στο κονσέρτο που έδωσα χθές προς χάρη σου, με τό βιολι σου έπαίξα. Τό άκουσε μ' ευχαρίστηση.

'Ο Τυβάλλδος κοίταξε με προσοχή εκείνον που τό μιλούσε, ή συγκίνηση του ήταν τόση, ώστε παρ' όλίγο να λιποθυμήση. 'Ο 'Αντώνιο Σωρέντι τόν συνεκράτησε.

— Να είσαι γενναίος μπρός στη χαρά όπως ήσουν· και μπρός στη δυστυχία, τό είπτε. Θέλω να γίνης μαθητής μου. 'Η χθεσινοςραδυνή έισπραξη εξασφαλίζει τή ζωή σου. Θα μπόρεσης να εργασθής και τό βιολι των Φλωρεντέι θάντηχήση μιá μέρα από τά δάχτυλά σου όπως τό άκουσε να τραγουδά κάτω από τά δικά μου.

'Ο Τυβάλλδος έγινε μαέστρος. Στην κάμαρα που ζει και εργάζεται δέν έχει παρά ένα πορτραίτο: του 'Αντώνιο Σωρέντι που ό θάνατος τόν πήρε. 'Όταν ό Τυβάλλδος παίζει ένα νέο έργο, τό παίζει μπροστά σ' αυτό τό πορτραίτο με τήν ψυχή γεμάτη από θύμησης του ευεργέτη του. Τόν ρωτά από τό βάθος τής καρδιάς του:

— Είσαι ευχαριστημένος, δάσκαλε; Είναι τό πνεύμα του θανάτου που κάνει νάντηχή τό βιολι των Φλωρεντέι.

(Από τό Γαλλικό) ΜΑΡΙΑ Ν. ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΗ

ΜΑΡΙΟΣ

Τόν είχα γνωρίσει ένα καλοκαίρι, είναι πολλά χρόνια από τότε, κοντά στη θάλασσα. Τώρα τό μέρος εκείνο έχει αλλάξει έντελώς. Δέν υπάρχει πιά εκείνη ή άμμουδιά ή πλατειά και άκατασπη, που ήξερε τά παιχνίδια μας και είχε γνωρίσει νωπή, φρεσκοβρεμμένη, τό πλάσιμο των χειρών μας. Τήν πήρε ή θάλασσα, τή χάλασαν οι άνθρωποι. . . Μόνο οι βράχοι έχουν μείνει: στήν άκρη και ρίχνον άκόμα τή σκιά τους στα γαληνεμένα νερά.

'Ο Μάριος ήταν ένα ξανθό άχνό παιδί. Δέν ξέρω πόσω χρόνων ήταν. 'Εγώ θάμουν έπτά τότε. 'Ερχόταν κάθε μέρα στην άμμουδιά, πάντα με τή δασκάλα του. Μου φαινόταν πως τόν ξαναέβλεπα. Φορούσε δλοένα λιτές άσπρες φορεσιές, κλειστές ως τό λακμό με μεγάλα άσπρα κουμπιά.

'Η δασκάλα του, μιá κοντή ήλικιωμένη συνοδός, τόν κρατούσε πάντα από τό χέρι. Αδτός τήν άκολουθούσε σιωπηλά, γλυκός, υπάκουος. Δέν παρκατιόταν ποτέ, και ποτέ δέν τις άντιστακόταν. Μαζί φεύγανε τό μεσημέρι από τή θάλασσα, και μαζί γυρίζανε τό άπόγεμα. Ζούσαν οι δύο τους μόνο. 'Η κοντή, γλυκειά δασκάλα και τό ήμερο ξανθό παιδί. 'Εκείνη είχε πάρει κάτι από τήν παιδική του άθωότητα που άντιφεγγίζει στο πρόσωπό της, και αδτός κάτι από τή σοβαρή γαλήνη της.

Είχε ένα πρόσωπο χλωμό σαν από έλεφαντόδοντα, και χαμογελούσε τόσο γλυκά. Δέν είχε θορυβώδεια παιχνίδια, ούτε φτιάρια, ξυνάρια και κουβάδες, σαν δια τά άλλα παιδιά που έρχόνταν εκεί. 'Επαίξε σιωπηλά δίπλα στη δασκάλα του κανένα παιχνίδι μοναχικό, ή κανέναν μαζί κάτι οι δύο τους. Πολλές φορές οι δύο μας πλάθαμε τή βρεμμένη άμμο και φτιάναμε πύργους και καλάτια.

'Ω, ένα μεγάλο πύργο που κάναμε μιá φορά. Είχε δύο πόρτες, δλόκληρη αλλη, και κάτι επάλλεις σαν άληθινό φρούριο. 'Εγώ δούλευα άκόμα όταν ό Μάριος κούραστίκη, άφησε τή δουλειά και κάηησε δίπλα. Με κοίταξε πως τόν άποτελειώνα.

'Εγώ δέν τόν πρόσεχα και με τρελλή δρεξη έκανα φούρνους, σπιτάκια, αλλές, για όλον τόν κόσμο που θα καθόταν εκεί. 'Όταν τελείωσα, ήρθε κοντά σαν κούρασμένος, τόν κοίταξε προσεκτικά και συλλογίζοταν: «'Εδώ θα καθήση ή ξανθιά Δόρελαί» είπε. 'Εγώ δέν τόν κατάλαβα. «Ποιά είναι ή Δόρελαί;» Με κοίταξε περίε-

γα που δέν τήν ήξερα. Με πήρε από τό χέρι και με πήγε κοντά στη δασκάλα του.

'Εκείνη είπτε ξανά τήν ιστορία της για να τήν άκούσω κι' εγώ. 'Ο Μάριος χαμογελούσε δια εγώ τήν άκουγα. Είχε κάτι δόντια δλοάσια σαν μαργαριτάρια.

Πόσο όμορφα και γλυκά χαμογελούσε.

Τό βράδυ φεύγανε νωρίς, αδτός και ή δασκάλα του, τόσο άγαπημένοι κι' οι δύο τους! 'Εκείνη πάντα φορούσε τό μεγάλο κανονικό καπέλλο της και τό γκριζό ταγιέρ της. Γελούσαν και οι δύο σιωπηλά σά νάταν εύτυχησμένοι που ήταν μαζί.

Τό σπίτι τους ήταν κοντά στο δικό μας. Πολλές φορές γυρίζαμε μαζί από τή θάλασσα. Μου έδινε τό χέρι του και τό κρατούσα στο δικό μου. Τό άλλο τό κρατούσε ή δασκάλα του. Μά αδτές τις ώρες κάτι με έκανε να λυπάμαι τό Μάριο και να τόν αγαπώ. Κάτι, που είχε άπάνω του εκείνος, κάτι που του έλειπε, κάτι άλλοιώτικο που δέν είχαν τά άλλα παιδιά. . . 'Ισως να ήταν οι κλειστές μπλοζες που φορούσε, και που δέν μου άρεσαν. 'Η μαμμά ποτέ δέν θα έκανε σε μάς τέτοιες. Κι' έπειτα έλειπε και ή μαμμά του. Ταξιδεύει, έλεγε άμα τόν ρωτούσαν. Δέν έκλαψε ποτέ γι' αυτήν, ούτε τή ζητούσε. 'Η δασκάλα του ήταν στη θέση της, μά δέν τήν γέμιζε όλην. 'Η κυρία θάρρη του χρόνου, έλεγε και θα φέρη χίλια πράγματα στο Μάριο. 'Εκείνος κοίταζε μακριά, σά να τή θυμόταν, σά να τήν έβλεπε. Γελούσε γλυκά, εύτυχησμένα, τόσο εύτυχησμένα σά νάταν τώρα και τήν άγκαλιάση. . .

'Ενα άπόγευμα πήγα στο σπίτι τους. Πέρασα ντροπαλά τό ξύλινο καγκλωτό φράκτη τής αλλη τους, και κτύπησα τήν πόρτα τους. 'Ω, πόσο χαρούμενοι φάνηκαν κι' οι δύο όταν με είδαν. 'Ο Μάριος ήταν στο κρεβάτι· άκουμπουσε σ' ένα σωρό μαξιλάρια. 'Η παλιά μου λύπη ξύπνησε γι' αυτόν. 'Ηταν λοιπόν άρρωστος; Μά κείνον δέν τόν πείραζε καθόλου αυτό. 'Εμοιαζε νάναι συνειθισμένος. Γελούσε γεμάτος χαρά. Με βάλανε πάνω στο κρεβάτι, και ό Μάριος μου έδειχνε τό θησαυρό του: ένα κουτί γεμάτο από μικρά και μεγάλα άσημένεια νομίσματα. Μου έδινε όλο τό κουτί και με παρακλούσε να πάρω από μέσα όσα ήθελα, όσα μου άρεσαν. . .

. . . 'Όταν τελείωσε τό καλοκαίρι, έμετες φύγαμε. 'Ο Μάριος ήταν άκόμα εκεί.

Θά μένανε και τόν 'Οκτώβρη, έλεγε ή δασκάλα του. 'Ο 'Οκτώβρης μου φαινόταν κάτι μακρινό· σκεπτόμουνά πως έπρεπε να φοδόνται ως τότε που θα μένανε μοναχοί, και δια τά σπύτια θα κλείγανε ένα ένα. Και στο σπίτι τους θα έπρεπε νάνάδουν και φωτιά για να μην κρυώνουν. Και τά κύματα θα ήταν μεγάλα τότε και θα σαρώναν όλη τήν άμμουδιά.

Τό πρωί τής μέρας που θα φεύγαμε, ντυμένη, έτοιμη, πήγα στο σπίτι τους να άποχαιρετήσω τό Μάριο.

'Ηταν μιá μέρα συννεφιασμένη από τις πρώτες του φθινόπωρου που άρχιζε. Πέρασα γρήγορα τό μικρό διάστημα που μάς χώριζε. Σκεπτόμουνά τι θα έλεγα και ή καρδιά μου κτυπούσε. . .

Ναί, σκεπτόμουνά τά κύματα που τώρα θα γινόνταν πολύ μεγάλα, και τις μέδουσες τις μεγάλες, τις πολύχρωμες, που θα γέμιζαν τήν άμμουδιά. Τι άσχημα ζώα, έτσι μαλακά και στρογγυλά, μοιάζαν να έχουν δηλητήριο. . . Πώς θάπρεπε τώρα να προσέχη ό Μάριος. . . Και τήν άμμουδιά που θα βρεχόταν όλη από τούς άφρούς. . . Πώς θα μπορούσαμε να χτίσουμε τώρα ένα παλάτι θαυμαστό, μεγάλο, για να βάλουμε τήν ξανθιά Δόρελαί να καθήση. 'Ω, αυτό τό παλάτι θα ήταν γι' αυτήν, και όχι εκείνο τό άλλο.

'Ορθή, πατώντας στα νύχια, κτυπούσα τήν πόρτα ντροπαλά. Κτυπούσα και ξανακτυπούσα, και τό μικρό μου δάκτυλο είχε κοκκινίσει. Δέν ήταν κανείς μέσα· θα είχαν φύγει για τή θάλασσα. Γύρισα στο σπίτι λυπημένη. Ζήτησα από τή μαμμά να πάω στη θάλασσα να τούς βρω και να τούς άποχαιρετήσω. 'Οχι, μου άπάντησε, γιατί σε λίγο θα φεύγαμε.

Στό δρόμο, στο τραίνο που μάς περνούσε δίπλα στο άκρογάλι, τά μεγάλα κύματα και οι στρογγυλές μέδουσες που γέμιζαν τήν άμμουδιά μας, με τριγύριζαν και μου σφίγγανε τήν καρδιά.

'Υστερα, για πολλόν καιρό, πάντα όταν άκουγα να φωνάζουν τό όνομα Μάριος, πήγαινα να δω τό παιδί που τό είχα. Μά τόν Μάριο αυτόν που είχα γνωρίσει εγώ τότε, ποτέ πιά δέν τόν ξανάδα. . .

ΑΙΜΙΛΙΑ ΠΕΤΡΑΚΗ

Η ΓΑΛΑΖΙΑ ΜΑΜΜΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό HENRI JEANNE

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

“Ο κ. Λοράντ δεν είχε γυρίσει μόνος. Τόν συνόδευε ένας μαυροντυμένος με σοβαρό πρόσωπο κι’ επίσης σοβαρή αποστολή — ο συμβολαιογράφος. Και το μιλούσε. Φαίνεται όμως πως εκείνα που τού έλεγε δεν άρεσαν στον παππού, γιατί τόν έκοβε κάθε στιγμή.

— Περιτίτ, περιτίτ!.. φώναζε. “Ο θάνατος τού γιου μου δεν αλλάζει καθόλου την κατάσταση. Δε θάρθω σε καμιά συνάφεια μ’ εκείνη που τήν έλεγε γυναίκα του.

— Και που ήταν πραγματικώς ενόπιον Θεού και ανθρώπων, αποκρίθηκε ο συμβολαιογράφος. Δεν πιστεύω, κύριε Λοράντ, να χετε τη σκληρότητα να τής απαγορεύσετε να ξαναϊδή για τελευταία φορά τόν δυστυχισμένο της άντρα. Πρέπει να τήν ειδοποιήσετε...

— Δεν εννοώ να πατήση αυτή στο σπίτι μου!

— Σε τέτοιες περιστάσεις, κύριε Λοράντ, τί ξεχνά κανείς ή τα παραβλέπει όλα... “Η νέα κυρία Λοράντ έχει τὸ δικαίωμα ναρθή να κλάψη και να προσευχηθῆ κοντά στὸ λείψανο τού συζύγου της. “Όπως δὴ ποτε, δὲν μπορείτε να μὴ τής αναγγείλετε τὸ δυστύχημα. “Ετοιμάσα εἰδὼ ἕνα τηλεγράφημα...

“Ο γέρο-πεισματάρης ζάρωσε τὰ φρόδια κι’ ἀπώθησε μὲ τὸ χέρι τὸ χαρτί που τού παρουσίασε ὁ συμβολαιογράφος.

— Κάμετε ὅ,τι θέλετε, εἶπε. Δὲν θάνακατευθῶ σὲ τίποτα.

“Ο συμβολαιογράφος, εἶδε πᾶς πὼς ἦταν περιτίττὸ νὰ ἐπιμείνῃ.

— Πολὺ καλὰ, εἶπε. Θὰ κάμω ὅ,τι μου ἐπιβάλλει ἡ θέση μου κι’ ἡ συνείδησή μου.

Κι’ ἔφυγε, ἀφίγοντας τὸν κ. Λοράντ μόνον και βυθισμένο στις σκοτεινές του σκέψεις.

Τί νὰ σκεπτόταν ἄραγε; — “Ω, δὲν ἦταν καθόλου δύσκολο νὰ τὸ μαντέψῃ κανένας.

Τὸν ἀπασχολοῦσε ὁ ἐπικείμενος ἔρχομὸς τῆς νύφης του. Τῆ γυναίκα αὐτῆ, που ἔγιν’ αἰτία νὰ τὰ χαλάσῃ μὲ τὸ γιό του, τῆ μισοῦσε θανάσιμα και δὲν ἤθελε μὲ κανένα τρόπο νὰ τήν ἰδῆ στὰ μάτια του, οὔτε στιγμή.

“Αλλ’ αὐτὸ τώρα ἦταν ἀναπόφευκτο ἀφοῦ ὁ συμβολαιογράφος θὰ τήν εἰδοποιήσε. “Η χήρα θὰ πήγαινε, θάτρεχε σὰν τρελλή. Μποροῦσε νὰ τήν ἐμποδίσῃ νὰ μῆνῃ στο σπίτι; μπο-

ροῦσε νὰ τήν ἀναγκάσῃ νὰ περιμένῃ ἀπέξω τὴν ὥρα τῆς κηδείας, γιὰ νὰ κολουθῆσῃ τὸ λείψανο ὡς τὸ νεκροταφεῖο; Αὐτὸ θάκανε πολὺ κακὴ ἐντύπωση στὸν τόπο, οἱ ἄνθρωποι θὰ τὸν ἀποστρέφονταν κι’ ὅλες οἱ συμπάθειες θάπεφταν στὴ νύφη του. Τί νὰ κάμῃ;

Σηκώθηκε κι’ ἄρχισε νὰ βηματίζῃ πάλιν κάτω στὴ σάλα μὲ μανία, μὲ λύσσα.

“Αξαφνα τὸ βλέμμα του ἔπεσε στὸ Ριρή και σταμάτησε πάνω του.

— Ναι, αὐτὸ θὰ κάμω! μουρμούρισε μὲσ’ στὰ δόντια του. Θὰ ἐκδικηθῶ!.. “Όπως ἐκείνη μὲ χώρισε ἀπὸ τὸ παιδί μου, θὰ τήν χωρίσω κι’ ἐγὼ ἀπ’ τὸ παιδί της...

“Ο παππούς ἔφυγε μὲ τὸ Ριρή... (Σελ. 462, στ. β’.)

Εἶχε πάρει πᾶς τὴ σκληρή, τὴν ἀδικίᾳ του ἀπόφαση.

“Ανοῖξε τὰ συρτάρια ἑνὸς γραφείου, πήρε ἀπὸ μέσα διάφορα ἔγγραφα και χαρτονομίσματα, γέμισε τις τσέπες του, ἔγραψε ὕστερα σ’ ἕνα χαρτί μερικές γραμμές, τὸκλεισε σ’ ἕνα φάκελλο και τὸ ἔφησε πάνω στὸ μάρμαρο τού τζακιού, σὲ τρόπο που νὰ φαίνεται ἀμέσως.

Κατόπι ἀνοῖξε σιγὰ τὴν πόρτα τού προθάλαμου, πήρε τὸ ἐπανωφόρι του και τὸ καπέλλο του που ἦταν κρεμασμένα ἐκεῖ, γύρισε στὸ Ριρή, τὸν ἔπιασε ἀπ’ τὸ χέρι και τὸν τράβηξε λέγοντάς του ζῆρνα:

— Ἀκολούθα με και μιλιά!

Κι’ ὁ παππούς ἔφυγε μὲ τὸ Ριρή. Λίγες ὥρες ἀργότερα, ἡ χήρα Λοράντ, ἡ μητέρα τού παιδιού, συντρυμένη ἀπὸ τὴν ὀδύνη, κατέβαινε ἀπὸ

τὰμάξι που τήν εἶχε φέρει. “Ερχόταν ἔτοιμη νὰ πέσῃ στὴν ἀγκαλιὰ τού πεθεροῦ της, που ὡς τώρα δὲν θέλησε οὔτε νὰ τήν ἀκούσῃ, και νὰ κλάψη μαζί του τὸν πολυαγαπημένο νεκρό.

Δὲν εἶχε κανένα διαταγμὸ, κανένα φόβο, καμμιὰν ἀμφιβολία. Κρίνοντας ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ της, ἐνόμιζε πὼς στὴν καρδιά τού γέρου, ἐκείνη τὴ στιγμή, δὲν ὑπῆρχε θέση γι’ ἄλλο αἶσθημα ἐκτὸς ἀπὸ τὴ λύπη. Γιατί λοιπὸν νὰ φοβηθῆ νὰ τὸν ἀντικρύσῃ;

Κλαίγοντας, ἀνέβηκα τὰ σκαλιὰ τῆς εἰσόδου και χτύπησε τὸ κουδούνι. “Η ὑπηρετρία τῆς ἀνοῖξε.

— Εἶμαι ἡ κυρία Λοράντ, τῆς εἶπε μὲ οὐσυμένη φωνή. “Οδηγήσέ με στὸν άντρα μου και τὸ παιδί μου.

“Όσο γιὰ τὸν πεθερό της, δὲν τὸν ἀνέφερε, γιατί ἦταν βέβαιη πὼς θὰ τὸν ἔβρισκε ἐκεῖ που ζητοῦσε νὰ τήν ὀδηγήσουν, νὰ κλαίῃ μαζί μὲ τὸ Ριρή.

“Η ὑπηρετρία τήν περιμένε’ ὁ συμβολαιογράφος τῆς εἶχε πει πὼς θὰ ἐρχόταν κι’ ἡ χήρα. Ταράχτηκε ὅμως μὲ τις εἰδὲ κι’ ἔκαμε ἕνα κίνημα σὰ νὰ θελε νὰ τῆς φράξῃ τὸ πέρασμα. “Αλλὰ τὸ κίνημα αὐτὸ δὲν ἦταν μιὰς ὑπηρετρίας που ἔχει διαταγή ἀπὸ τούς κυρίους της νὰ διώξῃ ἕναν ὀχληρὸ ἐπισκέπτη. “Απεναντίας, στὸ πρόσωπο τῆς ἀγαθῆς χωριατοπούλας διαβάζταν συμπόνια.

— “Οδηγήσέ με στὸν άντρα μου, τῆς ξανάπε γλυκὰ ἡ κυρία Λοράντ. Μὴ φοβάσαι... τὰ ξέρω όλα... εἶμαι νεκρὸς... ἔμεινε στὸν τόπο...

Και κόπηκε ἀπὸ λυγμούς. Συγκινημένη, ἡ ὑπηρετρία παραμέρισε. “Η χήρα μπόρεσε νὰ μῆνῃ και νὰ γονατίσῃ μπροστὰ στὸ κρεβάτι που εἶχαν ἀποθέσει τὸ νεκρό.

“Εσκυψε και προσευχήθηκε κλαίγοντας πολλὴν ὥρα. Κι’ ὅταν τέλος σήκωσε τὸ κεφάλι, βέβαιη πὼς κάπου ἐκεῖ θάβλεπε τὸ τρυφερὸ προσωπάκι τού γιου της και τὸ αὐστηρό, χωρὶς ἄλλο, πρόσωπο τού γέρο-Λοράντ, δὲν εἶδε κανένα! “Ἦταν μόνη, μόνη μὲ τὴν ὑπηρετρία που τήν εἶχε ὀδηγήσει...

“Η ἐκπληξῆ, ἡ ἀνησυχία, ἡ ἀγανάκτηση ζωγραφίστηκαν ἀλληλοδιάδοχα στὸ πρόσωπό της. Και ρώτησε μὲ τὰ μάτια τὴν ὑπηρετρία. Γιατί ὁ κ. Λοράντ δὲν ἦταν κοντὰ στὸ λείψανο; Κι’ ὁ μικρὸς Ριρῆς που ἦταν;

“Η ὑπηρετρία ἀπέφυγε τὸ βλέμμα της, δὲν τῆς ἀποκρίθηκε. Κι’ ἡ μητέρα ὑποψιάστηκε φοβερά.

— Που εἶναι τὸ παιδί μου; φώναξε. Που εἶναι ὁ πατέρας τού άντρός μου; Θέλω νὰ τούς ἰδῶ!

— Δὲν ξέρω, κυρία, ψιθύρισε ἡ ὑπηρετρία.

— Πῶς; Δὲν εἶναι λοιπὸν σ’ αὐτὸ τὸ σπίτι;

— “Όχι, κυρία. “Ο κ. Λοράντ ἔφυγε μὲ τὸ μικρὸ.

— “Εφυγε; ἔκαμε κατάπληκτη ἡ μητέρα. Και που πήγε;

— Δὲν ξέρω, κυρία... δὲν εἶπε τίποτα... δὲν τὸν εἶδα τὴν ὥρα που ἔφυγε... Τους εἶχ’ ἀφήσει και τούς δυὸ στὴ σάλα... τώρα δὲν εἶναι μέσα κανένας.

Μηχανικά, ἡ κυρία Λοράντ διευθύνθηκε πρὸς τὴν πόρτα που τῆς ἔδειχνε ἡ ὑπηρετρία. Μπήκε σ’ ἐκείνη τὴ σάλα και κοίταξε ὀλόγυρα. “Αμέσως τὰ μάτια της ἔπεσαν σ’ ἕναν ἄσπρο φάκελλο, πάνω στὸ τζάκι, ἀκουμπισμένο στὸ γυάλινο «“Η Γαλαζία Μαιμὰ διάβασε τὸ σύντομο γράμμα...» (Σελ. 463, στ. α’.)

Τὸν ἀνοῖξε τρέμοντας, διάβασε τὸ σύντομο γράμμα που εἶχε μέσα, ἔβγαλε μιὰ δυνατὴ κραυγή κι’ ἔπεσε κάτω λιπόθυμη.

“Ιδοῦ τί εἶχε διαβάσει: «“Μοῦ πήρες τὸ παιδί μου. Σοῦ παίρνω τὸ δικέ σου, που δὲν θὰ τὸ ξαναϊδῆς ποτέ!»

Φυσικά, τὴν τελευταία αὐτὴ τραγικὴ σκηνὴ ὁ Ριρῆς δὲν τήν εἶχε ἰδεῖ. Τῆ φανταζόταν ὅμως ὅταν συγκέντρωνε τις ἀναμνήσεις του.

“Η ὠραία, ἡ καλὴ του «γαλαζία μαιμὰ» ἔχανε συγχρόνως και τὸν άνδρα της και τὸ παιδί της.

“Ω, ἂν τῆξερε, ἂν τὸ μάντευε αὐτὸ, ὁ μικρὸς Ριρῆς πὼς θάτανιστεκόταν, πὼς θὰ ξεφάνιζε, τὴν ὥρα που ὁ παππούς του τὸν τραβοῦσε και τὸν ἔβγαζε μαζί του ἀπὸ μιὰ πεισινὴ πόρτα ἐκείνου τού σπιτιού! “Αλλὰ που νὰ τὸ μαντέψῃ! Κι’ ἀκολουθοῦσε πειθῆγιος και σιωπηλὸς τὸ γέρο που τὸν ἔσερνε ἀπὸ τὸ χέρι, βρίσκοντας μόνον πὼς ἔκανε πολὺ μεγάλα βήματα κι’ αὐτὸς δυσκολευόταν νὰ τὸν προφταῖνῃ μὲ τὰ ποδαράκια του.

Δὲν ρώτησε που πήγαιναν. Δὲν παραξενεύθηκε ἂν γιὰ τὸν ἀλλόκοτο δρόμο που ἀκολουθοῦσαν, —κάτι μονοπάτια ἀνάμεσα σὲ χωράφια, που ὁ παππούς τὰ περνοῦσε σκυμμένος γιὰ νὰ μὴ τὸν βλέπουν...

“Ἦταν σὰν ἀρπαγή, σὰ φυγή. Σε λίγο, βλέποντας πὼς ὁ μικρὸς δὲν

“Η Γαλαζία Μαιμὰ διάβασε τὸ σύντομο γράμμα... (Σελ. 463, στ. α’.)

μποροῦσε πᾶς νὰ τρέξῃ, ὁ γέρος τὸν ἔρπαξε, τὸν σήκωσε στὰ χέρια σὰ λεία και τὸν πήγε ὡς ἕνα σιδηροδρομικὸ σταθμὸ μακρινὸ κι’ ἔρημο.

Τῆ στιγμή ἐκείνη σταματοῦσε κει ἕνα τραῖνο, σκορπώντας σφυρίγματα και καπνοῦς. Πλησίαζε τὸ βράδυ και στὸ σταθμὸ ἦταν σκοτεινά.

“Ο παππούς, μὲ τὸν ἔγγανό του στὰ χέρια, μπόρεσε νὰνεθῆ σ’ ἕνα βαγόνι χωρὶς νὰ παρατηρηθῆ ἀπὸ κανένα.

Τὸ τραῖνο σταμάτησε κοντὰ στὸ

ἀπομακρυσμένο, τὸ ἄγριό κι’ ἀπρόσιτο χτήμα που ἔφευγε. “Εκεῖ κλείστηκε ὁ γέρο-Λοράντ μὲ τὸ Ριρή, βέβαιος πὼς εἶχε πάρει καλὰ τὰ μέτρα του, ὥστε κάθε διάδημα τῆς ἀπειλομένης μητέρας, που θὰ χαλοῦσε τὸν κόσμο γιὰ νὰ ξαναβρῆ τὸ παιδί της, νὰ μείνῃ ἀκαρπο.

“Οι ὑπηρετές διαλέχτηκαν καλὰ γι’ αὐτὸ τὸ σκοπὸ. “Ο ἄγρι-ἄνθρωπος ὁ “Ασφαλαχτός κι’ ἡ Δάμια, ἡ κακίστρα, ἦταν πραγματικῶς οἱ πῶς κατάλληλοι δεσμοφύλακες: ἤξεραν νὰ σπαίλουν και νὰκοῦνε.

“Ανάμεσα σ’ αὐτούς τούς τρεῖς ἀνθρώπους μεγάλως τὸ παιδί κι’ ἔγινε ὁ δυστυχημένος ἐκείνος Ριρῆς, ὁ μελαγχολικός, που ζοῦσε μὲ τὴν ἀμυδρὴ ἀνάμνηση τῆς πρώτης του εὐτυχίας, μὲ τὸνεῖρο τῆς «γαλαζίας μαιμὰς», και που ὁ μόνος του θησαυρὸς ἦταν ἡ εἰκόνα της. “Η «μινιατούρα» ἐκείνη που τῆ διατηροῦσε μὲ τὴση εὐλάβεια και τὴν ἔκρυβε τόσο καλὰ, που κανένας ποτὲ δὲν μπόρεσε νὰ τῆ βρῆ και νὰ τὸν τὴν πάρῃ...

Αὐτὰ ἔλα θυμόταν τώρα στὸ ὑπόγειο, ὅπου τὸν εἶχε φυλακισμένο και δεμένο ὁ “Ασφαλαχτός.

“Ενας κρότος τὸν ἔβγαλε ἀξαφνα ἀπὸ τὸ ρεμβασμὸ του.

Κάποιος ἐρχόταν, κάποιος τὸν ἔφώναζε.

“Η φωνὴ τού ἦταν ἀγνωστὴ. Ποῖς λοιπὸν, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Κατερίνα και τὸ Γιάννη, μποροῦσε νὰ νοιάζεται γιὰ τὸ μικρὸ Ριρή;

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝ

Τὸν σκύλο και τὸ κυνήγι τὰ βλέπετε. Που εἶναι ὁμοῦς ὁ κυνήγος; (“Ανεκρινόθη ὑπὸ τού Γεωργίου “Αβέρωφ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄

Ο κ. Φιλμάκης

Αφοσ, με τις πετριές του Ασφαλαχτού, απομακρύνθηκαν τρέχοντας από τον περιβολό του χτήματος, ο Γυριστής κι' ο Φιλμάκης στάθηκαν σ' ένα ξέφωτο του δάσους. Ήταν κι' οι δυο λαχανιασμένοι και ιδρωμένοι. Αντί να βγάλη όμως το μαντήλι του και ν' ακουπίση το μέτωπό του, ο Γυριστής άρχισε να επιθεωρή με προσοχή κι' άνησυχία την πολύτιμη μηχανή του.

— Τίποτα δέν έσπασε, ευτυχώς! είπε ύστερα με άνακούφιση. Τί χαλάκι όμως ήταν εκείνο, παιδί μου! — Και να μ'ην έχουμε όμπρέλλες! είπε γελώντας ο Φιλμάκης. Άς είναι όμως, έγω είχα ένα μπαστόνι, που εύχαρίστως θα τσπαζα στη ράχη του χωριάτάρου που έπικσε το καίμενο το παιδί με τη θηλειά.

— Έκαμες πολύ πιο φρόνιμα που τ'όθλας στα πόδια. — Σε μιμήθηκα, αλλά θα προτιμούσα να παλαίψω μαζί του.

(Ακολουθεί) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ο ΔΡΟΜΟΣ

Άγαπητοί μου,

Η ΜΟΥΝ τις προάλλες σ' ένα φιλικό μου σπίτι, όταν τα παιδιά — δυο κορίτσια κι' έν' αγόρι — γύρισαν απέξω Ήταν μεσημέρι κι' είχαν βγει από τις δέκα για διάφορες δουλειές.

— Τι είδατε έξω, παιδιά; τα ρώτησε — το τυπικό — ή μητέρα τους.

— Τίποτα! άποκρίθηκαν και τα τρία σε τρεις διάφορους τόνους.

— Περίεργο! Έκαμε τότε ο πατέρας τους. Γυρίζετε από το πρωί στους δρόμους της Αθήνας, μήκατε σε μάγαζιά, πήγατε με το τράμ, γυρίσατε με το λεωφορείο, και δέν είδατε τίποτα; τίποτα;!

— Μά δέν ήταν και τίποτα. τί να ιδούμε; Έκαμε το μεγάλο κορίτσι.

— Και σαν τί τάχα έπρεπε νάνα; ρώτησε ο πατέρας.

— Έξω κι' έγω; είπε το μεγάλο κορίτσι. Νά, π. χ. καμιά έπίσημη κηδεία.

— Ή καμιά διαδήλωση, πρόσθεσε το δεύτερο.

— Ή καμιά στρατιωτική παρέλαση, πρόσθεσε και τ' αγόρι.

— Ή καμιά πυρκαϊά... ή ο κ. Πρόεδρος της Δημοκρατίας... ή ένας κωνάς... ή ο μπόγιας των σκυλιών... ή επιτέλους ένας γουστόζος τρελός που να τον πειράζουν...

Αυτά τα είπαν συαγωγίζόμενα και τα τρία παιδιά και τελείωσαν με γέλια.

— Τίποτα λοιπόν απ' αυτά, είπε κάπως ειρωνικά ο πατέρας.

— Απολύτως! φώναξαν τα παιδιά.

— Κατάλαβα, ξανάπε σοβαρότερα ο πατέρας. Έσείς, για να ιδήτε, να καταδεχθήτε να ιδήτε κάτι τί, πρέπει νάνα... σπουδαίο! Περβροείτε τις μικρές σκηνές και τα συνηθισμένα, να πούμε, θεάματα που παρουσιάζει ο δρόμος. Έγω όμως, που δέν περιφρονώ τίποτα, είδα ένα σωρό πράγματα τώρα που γύριξα απ' το γραφείο!

— Τι και τί, μπαμπά; ρώτησε τ' αγόρι.

— Θάταν αδύνατο να σας τα πω, να σας τα περιγράψω όλα. Και θα περιορισθώ σε δυο-τρια. Και πρώτα-πρώτα είδα... έναν παπά. Θά πητε: και τί ιδιαίτερο μπορεί νάχη ένας παπάς; Μά ο δικός μου είχε! Ήταν ο μεγαλοπρεπέστερος κι' ο ωραιότερος παπάς που είδα στη ζωή μου!

Δέν μπόρεσα να καταλάβω αν ήταν Άρχιμανδρίτης ή και Δεσπότης; μου Έκαμε όμως τέτοια έντύπωση, που στάθηκα ως να προσπεράσω και γύρισα να τον ιδω κι' από πίσω.

Ήταν θαύμα!... Έπειτα είδα μια γριά κυρία, μαυροντυμένη, που πήγαινε τρεχάτη και μιλούσε μοναχί της. Φαινόταν πολύ ταραχμένη, πολύ σεκλετισμένη. Τη λυπήθηκα. Στάθηκα να την ιδω κι' αυτή, και την είδα που μπηκε δρμητικά σ' ένα φαρμακείο. Κάποιον άρρωστο θα είχε ή και κομπούρα, και θάταν πολύ άσχημα, για να τρέχη έτσι ή ίδια για γιατρό ή γιατριά. "Ε, αυτή την ώρα που μετς μιλούμε εδώ, ή-συχά-ήσυχά, ποιος ξέρει τί δράμα γίνεται στο σπίτι της!... Έπειτα είδα μια κοπέλλα του λαού, ίσαμε δεκάξη χρονών, που πήγαινε μ' έναν κουτσό γέρο. Έτρεχαν κι' οι δυο ε-σο μπορούσαν. Και τους άκουσα που έκαναν αυτή την όμιλία: «— Τώρα, έλεγε ή κοπέλλα, πρέπει να πάμε στη Δημαρχία, να μάς υπογράψουν το χαρτί, αλλοιώτικα δέν περνάει...»

— Κι' άλλα τρεχάματα; Έκαμε ο κουτσός γέρος; «κι' έγω ένδομίζα πώς τελείωσαν τα βάζανά μας στο Ύπουργείο. — Ποῦ να τελειώσουν! Πρέπει να ξαναπάμε και στο Νοσοκομείο...». Δέν άκουσα παρακάτω, κατάλαβα όμως πώς οι δυστυχισμένοι αυτοί είχαν κάποια υπόθεση, από κείνες που τις διακινώζει ή γραφειοκρατία κι' οι φτωχοί αναγκάζονται νάφινουν τη δουλειά τους και να τρέχουν μέρες, εβδομάδες, μήνες, από το Ύπουργείο στη Δημαρ-

χαιο κι' από τον Άννα στον Καϊάφα... "Ε, σας φτάνουν αυτά;

— Μας φτάνουν... μουρμούρισε χωρίς ένθουσιασμό το μεγάλο κορίτσι.

— Άλήθεια, πόσα πράγματα βλέπει κανένας στο δρόμο! είπε ή μητέρα.

— Μόνο που πρέπει να ξέρη να τα βλέπη, πρόσθεσε ο πατέρας.

— Αυτό είναι σωστό, είπα κι' έγω. "Όταν άδιαφορή κανένας, δέν βλέπει τίποτα. Ένώ όταν προσέχη...

Ο δρόμος παρουσιάζει κάθε στιγμή τόσα περίεργα, παράξενα, κωμικά, τραγικά, συγκινητικά... Μιά έκφραση προσώπου, ένα κομμάτι από συνομιλία, μια φευγάλα σκηνούλα, σοῦ λένε τόσα πολλά!...

Έγινε μικρή σιωπή. Κι' άξαφνα το αγόρι σήκωσε τη φωνούλα του:

— Μπαμπά, ρώτησε, ήσαστε μονάχος στο δρόμο τώρα που γυρίζατε;

— Ναι, παιδί μου, μονάχος.

Και τ' αγόρι θριαμβευτικά:

— Μά γι' αυτό είδατε τόσα! Έμεις είμαστε παρέα. Μιλούσαμε, συζητούσαμε, γελούσαμε. Γι' αυτό δέν είδαμε τίποτα. Έπρεπε νάνα και τίποτα πολύ σπουδαίο, πολύ χτυπητό — μια μαϊμού να χορεύη π. χ. — για να κινήση την προσοχή μας, να μάς κάρη να κόψουμε την όμιλία μας και να σταθούμε να τ' ιδούμε.

Ο πατέρας κούνησε το κεφάλι του και χαμογέλασε χωρίς μιλιά. "Ο μικρός είχε δικιο. Κι' όχι μόνο δικαιολόγησε θαυμάσια τον εαυτό του και τις αδελφές του, που δέν είχαν ιδεί στο δρόμο «τίποτα», αλλά είπε και μια σπουδαία αλήθεια: Μόνον όταν περπάτη κανείς μονάχος τ'ά βλέπει και τ'άκούει όλα στο δρόμο. "Όταν είναι με παρέα, προσέχει λιγώτερο. Άκόμα κι' από τα τράμ, κι' από ταυτοκίνητα, περισσότερο φυλάγεται όταν πάη μονάχος παρά όταν έχη μαζί του κι' άλλους. Ψέμματα;

Σας άσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΓΑΛΙΑΝΤΡΑ

— Τάχα, δέ μάς λές, γιατί δέ μάς γλυκοκελαϊδίζεις; τί εσαι στέμμεσαι; κουτή, θά σε διαξω, θάν το ιδής!...

— Ω, να μ' άφηνες! Πουλάκια στη φωλιά μου καρτερούνε μέσ' από κράσινα τα δάση τη μανούλα τους να ιδούνε, μέρες που την έχουν χάσει, και μου λές για τραγουδάκια; — Άχ, καλή μανούλα, πέτα και χαρούμενη όλα σιέ τα στα μικρά σου γαλιαντράκια τα γλυκά σου τα λογάκια...

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΜΥΘΟΙ

Βραβευθέντες ή επαινθέντες εις τον Μ. Διαγωνισμόν προς σύνθεσιν Μύθου (186 και προηγούμενο φυλλάδιο)

ΤΑ ΔΥΟ ΑΛΟΓΑ

Δυο άλογα πήγαιναν μαζί φορτωμένα. Το ένα μουρμούριζε, το άλλο τραβούσε ήσυχά το δρόμο του.

Όταν φθάσανε στον τόπο που πήγαινε, ρώτησε το πρώτο:

— Πώς έσύ, σύντροφε. Έκανες τον ίδιο δρόμο με μένα, τόσο φορτωμένος, χωρίς να παραινεωθής;

Και τ' άλλο άπάντησε:

— Και τί κατάλαβες εσύ που παραπονέθηκες; Ίά δουλειά που πρέπει να γίνη, δέν είναι καλύτερα να γίνεται χωρίς μουρμούρες;

Άδερφε της Μοναξιάς

ΑΡΟΤΡΟ ΚΑΙ ΧΩΜΑ

Είπε το χώμα στο άροτρο.

— Σε περιφρονώ! Τί άχρηστο που είσαι στη ζωή! Ένώ έγω με τη βλάσησή μου τρέφω τους ανθρώπους, έ-σού, εκτός από μερικές βόλτες πάνω μου, τί άλλο κάνεις;

Κι' άπάντησε το άροτρο:

— Κι' όμως οι βόλτες μου αυτές σε κάνουν να βλαστήσης.

Μόρα Σιλβάνα

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΗΣ ΑΝΤΙΑΘΙΑΣ

Ο άνετός, ο βασιλιάς των πουλιών, τ'ά διέταξε κάποτε να μείνουν δλόκληρη μέρα στις φωλιές τους, για να τ'ά καταγούση. Όλα δέχτηκαν πρόθυμα τη διαταγή. Και μοναχά ή κουκουβάγια θύμωσε.

— Άκοιός έσαι! Και με ποιό δικαίωμα θά μου άπαγορεύη ο βασιλιάς να θγώ;

— Μά σύ, της άπάντησε ένα κοράκι, δέ βγαίνεις έξω ποτέ την ήμερα.

— Ναι! μά δέ με διατάζει κανείς! Την όρισμένη μέρα όλα τα πουλιά έμειναν στις φωλιές τους. Μοναχά ή κουκουβάγια, αφού-πρωί, πριν άκόμα βγει ο ήλιος, έφυγε από την τρούπη της, κάθισε στον τοίχο του άντικρινού σπιτιού και, για να έκφραση τη χαρά της για το μεγάλο κατόρθωμά, άρχισε να σκούρη γοερά.

— Μιά κουκουβάγια! φώναξε ένας γείτονας. Μπα τη γουρυσούσα! Γυναίκα, φέρε δώ το τσιφτεκι μου!...

Σημάδεψε και με μία τσιφτεκιά την έστριξε κάτω.

Νέλλη

Η ΓΑΤΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΟΥΛΑΚΙ

Δεμένη κι' άπαρτημένη στο δάσος, ή γριά γάτα παρακάλεσε δυο πουλάκια που περνούσαν να της λύσουν τα δεσμά. Τη λυπήθηκε το ένα, κατέβηκε και την έλευθέρωσε. Μά μόλις ή γάτα έλευθερώθηκε, δερησε κι' έλαψε το σωτήρα.

— Θεόμωρο, τί έκανες; του φώναξε το άλλο άπελιτισμένο. Δέν ξέρεις τί σε περιμένει τώρα;

ΤΑ ΔΥΟ ΒΙΒΛΙΑ

Μιά φορά, στο γάφι ενός βιβλιοπωλείου, ήταν δυο βιβλία, το ίδιο έργο. Το ένα, κατακαινουργό κι' όλοκάθαρο καρμάρισε και κοροϊδεύε το πλαγινο του, γιατί ήταν παλιό και κτηνισμένο.

Μιά μέρα όμως μπηκε ένας άγοραστής στο βιβλιοπωλείο, διάλεξε το παλιό και το πλήρωσε πανάκριβα, γιατί ήταν σπάνια έκδοση.

Φεϊζος

ΤΑ ΔΥΟ ΓΕΡΑΚΙΑ

Μιά φορά, δυο γεράκια που είχαν γίνει σύντροφοι και πήγαιναν μαζί, είδαν σ' ένα μονοπάτι ένα πουλάκι σκοτωμένο.

Στη στιγμή βρέθηκαν κοντά του.

— Αυτό θά το φάω έγω, είπε το ένα, κι' όταν βρούμε άλλο, το τρώς έσύ.

— Όχι, σύντροφε, είπε τ' άλλο. Αυτό άνήκει σε μένα που το πρωτεύει.

— Κι' όμως θά το φάω γώ! μουρμούρισε με κέστωμα το πρώτο.

Τό δεύτερο χύμηξε πάνω του. Δέν πρόφτασαν όμως ν' άρχίσουν τον καυγά, που ένα πουλί! άκούστηκε κι' οι δυο φιλαράκοι έπεσαν μπρούνα.

Κεφαλλονίτης

ΑΛΛΑ ΜΕΛΕΤΟΥΝ ΤΑ ΒΩΔΙΑ ΚΙ' ΑΛΛΑ Ο ΖΕΥΓΑΣ

Μιάν αυγή συννεφιασμένη, δυο βώδια, βλέποντας τη βροχή από το παράθυρο του σταύλου τους, έλεγαν:

— Σήμερα δέ θά δουλέψουμε, θά ξεκουραστούμε.

— Βέβαια, τί χαρά! και τ' άπόγεμα που δέ θά βρέχη, θά βουκήσουμε σεδ δροσερό χορταράκι το βαρεθήκαμε πιά αυτό το ξερό που τρώμε κάθε μέρα.

Άλλά σε λίγο ή βροχή έλαψε κι' ο ζευγάς τ'ά πήρε για να τ'ά ζέξη στο άροτρο.

Πενέλο του Ραφαήλ

ΤΟ ΜΕΛΑΝΟΔΟΧΕΙΟ, ΤΟ ΜΕΛΑΝΙ, Η ΠΕΝΝΑ, Η ΓΡΑΦΙΔΑ ΚΙ' Ο ΣΟΦΟΣ

Στο τραπέζι ενός σοφού ήταν διακείμενα ένα μελανοδοχείο με μελάνι, μια πέννα και μία γραφίδα. Το μελανοδοχείο κρηφανεύόταν:

— Έγω άξίζω καλύτερο απ' όλους σας! "Αν λείψω έγω...

— Μπα; λέει το μελάνι. Χωρίς έμε δέ θά έχρησιμεύσε σε τίποτα.

— Χα! χα! αν λείψω έγω, λέει ή πέννα, πώς θά μπορούσαν να σε μεταχειριστούνε, μελάνι μου;

— Ήσυχία, κυρά-πέννα μου, χωρίς έμε θά ήσαν ένα κομμάτι παλιόξυλο, λέει ή γραφίδα.

— Μη μαλώνετε, λέει κι' ο σοφός που τους άκουσε, μη μαλώνετε, γιατί όλοι χρειάζεστε το ίδιο!

Δυσόχαρτο

ΤΑ ΔΥΟ ΤΟΠΙΑ

Μιά φορά ήταν δυο τόπια, ένα μικρό κι' ένα μεγάλο. Το μικρό ήθελε να γίνη σαν το μεγάλο. Και άρχισε να φουσκώνη, να φουσκώνη, ως που έσκασε.

Παλλημαράκι

καλό ημερολόγιο — τα μύθια βλάπτουν νομίζω όμως πώς αυτό είναι κακή πρόληψη και τίποτ' άλλο.) **Μαγμμένο Νησί** (περσικά, παιδί μου) το Π. Πνεύμα καλό, αλλά Πνεύμ. Ασκήσις δὲν δέχομαι τώρα.) **Αναγνείν** (ἐπιστολὴ 8 τετραδία) τὸ «Βασιλόπουλο» θὰ βασιλεύῃ ὡς τὸ τέλος Νοεμβρίου μὰ μισρὸν νὰ σοὺ πᾶ καὶ εἶναι ἡ **Φωνὴ τῆς Ψυχῆς**; τὸ ψευδώνυμο εἶναι μυστικό.) **Μάτα Χάρι** (ἐπιστολὴ 6 τετραδία καὶ 1 θεομίδα λυσόχαρτο) το Π. Πνεύμα: **οχι ἐκτακτο!** **Βύρωνα Θεοδοροπούλου** (χάρτιο πολὺ καὶ περιμένω) **Αδ-ρούλα** (ἐπιστολὴ 14ο τόμο φυσικά, οἱ παλαιοὶ αὐτοὶ τόμοι τῆς Α' Παρίδου δὲν συγκρίνονται μὲ τοὺς παρνοῦς) **Ἐστίνην** (χαριτωμένη ἢ φωτογραφία τῆς μικρῆς ἀνιψιάς σου) θὰ τῆ δημοσιεύσω καὶ φαντάσου, μετὰ χρόνια, ποὺ θὰ εἶναι συνδρομητρια, ἀν τὴν καμιά φορά νὰ τὴν ἴδῃ...) **Ἐραῖν** (ἐχρησιωτῶ κ' ἐλπίζω τώρα νὰ μοὺ γράψῃς τόμον κτλ. ἐπιστολὴ) **Σεπεριμένον Δόρδον** (ἐλπίσθη ἀγαπῶν καὶ σὸ γράμμα ἐκείνο, νομίζω, σοὺ ἀπήντησα) **Ντάλια** (περιμένω, καλὴ ἐπιτυχία) **Χρυσάνθη Λουκάκη** (καὶ μὴ μόνο λέξῃ νάχρ ἢ Ἀγγέλια, τιμᾶται ὁρ. 6' εἶταν ὑπερβαίνῃ τῆς 10' πληρώνεται πρὸς 60 λεπτὰ τῆ λέξῃ) **Πρωτὸν Κελῶδημα** (συνδρομὴ καὶ διαβύθησις τῆς νέας συνδρομητριας δὲν ἔλαβα) **Ταξιδιώτην, Δικέφαλον Ἀστὸν** κτλ. κτλ.

Εἰς ἑσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 20 **Αὐγούστου** ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 26οῦ Διαγωνισμοῦ Ἀδελφῶν. Αἱ λύσεις τῶν φύλλοις τοῦτου εἶναι δεῖται μετὰ τῆς 27 Ὀκτωβρίου.

518. Λεξιγραφίος
Τὸ πρῶτο μου εἶναι μῦριο
Πολύ... ἀρχαϊκό.
Ἄπ' τὰ πολλὰ μυστήρια
Ἔνα τὸ δεύτερό μου.
Καὶ τῆς Ἀσίας περιφρημ
Ἀδτὸ εἶναι θετικὸ
Πόλη στὸ σύνολό μου. Αἴγλη

519. Στοιχειογραφίος
Βράδυ, κρῖν, τὸν δρόσιον
Μὲ τὴ λεπτὴ πνοὴ τῆς.
Μὰ κ' ἄλλο γράμμα ἐκρόσθησε
Στὴν πρώτη κεφαλή τῆς,
Καὶ νά, τὴν ἔκαμε ἑρπετὸ,
Ἀχάριστος ὁ Λύτης!
Ἀκέρως τῆς Μονοξίας

520. Μεταγραμματισμὸς
Στὰ δόση κυνηγοῦνε
Τὸ κεραιφόρο αὐτό.
Τοῦ ἀλλάξαις τὸ λαμῶ;
Δές, τώρα τὸ πατοῦνε.
Ἀδτοι ποὺ περπατοῦνε. Χαρναυγὴ

521. Ἀναγραμματισμὸς
Κάτοικος, πῆς, σὲ πόλη,
Ὅποια, μικρὴ ἢ μεγάλη,
Στὴ θέσι τοῦ λαμοῦ του
Ἄν βάλῃ τὸ κεφάλι,
Γίνετ' εὐθὺς πατριώτης.
Καὶ πάει... στρατιώτης. Φραβῶ

- 522. Γινία**
- + * * * * * = Ἡπείρος
 - * + * * * * = Πόλις τῆς Σικελίας
 - * * + * * * * = Μακεδῶν στρατηγὸς
 - * * * + * * * * = Πυρπολήτης τοῦ 21
 - ** + * * * * * = Βασιλεὺς τ. Θηβῶν
 - * + * * * * * = Βασιλεὺς τ. Κορίνθου
 - + * * * * * = Σύμβολον

Οἱ σταυροὶ καθέτος μεγάλη θάλασσα ἢ Τυτάν.

Ἐπεριμένον Δόρδος
523. Ἐπιγραφή
I
E N A
A N A I S
H K O I S K T
O A I P T P H
T P E O H H S
Ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις. Φάουστ

524-528. Μαγικὸν Γράμμα
Τῆ ἀνταλλαγῆ ἑνὸς γράμματος ἐκαστῆς τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

- ἄσμα, τέσμα, Αἴμας, νάος, μέρος.
- Ἀεκαμένο Γριπελισοτάκι
- 529. Ἀκροστιχίς**
Τάραχιά τῶν κάτωθι ζητούμενων λέξεων ἀποτελοῦν ἀρχαίον ποιητὴν:
1, Τυράννοκτόνος 2, Νῆσος τοῦ Αἰγαίου 3, Ὀμηρικὸς βασιλεὺς 4, Θαλασσίονος δασκασκόμενος 5, Ἀκροτήριον τῆς Ἑλλάδος 6, Ὄρα τοῦ ἔτους 7, Μυθολογικὴ νῆσος 8. Σημεῖον τοῦ ὀρίζοντος.

Ἐκπύγλας 1. Ἀραχωβίτης
530. Μικτὸν
ου - τς - αου - κ - ω - φοντες
Δανάη

531. Γέφυρος
I
T I K O Δ I M I O
I I Δ I Δ I
I Δ I
Κουκουτάκι

Τέλος τοῦ 26οῦ Διαγωνισμοῦ Ἀδελφῶν. Ἀπὸ τὸ ἐρχόμενο ἀρχίζει νέος.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 24
324. Τάκτιος (υἶ, κήτος). — **325.** Θηραχίρα. — **326.** Κλωθῶ-Κλωθῶ. — **327.** Ὁ μύσχος, ἡ Μόσχα. — **328.**

329. ΜΙΝΩΤΑΥΡΟΣ (Ἰσαυρος, ναυτιλίας, ὄρα, Τάραχος, ἄρα, ὕμνος, ρανίς, ὄραος, Σάτυρα). — **330 334.** Διὰ τοῦ Π: κρόσιος, ἤπιος, πάλος, ἀπών, σότος. — **335.** ΕΛΑΦΟΣ-ΧΕΛΩΝΙ (ἘΧ. ἴδινα, Λέων, Ἀλώπηξ, Φῶνη, Ὄνος, ΣΗς). — **336.** Ὑπερνή μου γνώσις, νὰ σὲ σίχα κρῶτα. — **337.** Ἀστατα τὰ τῆς τέχης. (ἄς, τὰ εἶ τὰ, τ' εἰς τι, γ' εἰς.) — **338-342.** Par la lettre H: *haupe, haui, cahat, dechouer, chef.* — **343.** L'homme propose, Dieu dispose.

ΟΙ ΑΔΕΛΦΟΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ
συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ δηλώσων ἀμέσως τὴν νῆαν τῶν διδόντων εἰς τὸ γραφεῖον μας ἀποστέλλοντες καὶ δραχμ. 5 διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταινίας. Ἄλλως δὲν εἰσθνήμεθα διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν φυλλαδίων τῶν.

Τὸ πρῶτον καθῆκον τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἐμπειρος ἀνάγνωσις τῆς συνδρομῆς του

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[AB'—424]
Σταίτε στὴν νῆα Δ/ση: Δημήτριον Παργαλίην, βιβλιοπώλην, Χαλκίδα διὰ: Μαῦρον Ἀστὸν

[AB'—425]
Γαργαντοῖα, Μπομποῦλ, Καμέλια, γιατί δὲν ἀνταποδίδετε τετραδία; Λαχτάρα τῆς Δευτερίας, σταίτε στὴν (AB'—358). Σανθὸ Ποντικῆν

[AB'—426]
Ἐχρησιωτώντας τὸν ἀγαπημένο μου Σόλογο, εἰδομαί τὸ δρόμο τοῦ λουλουδοσκαριμένου. Ἐρᾶννης

[AB'—427]
Ἀνταλλάσσω καὶ πῶλῶ διάφορα γράμματάσθημα. Ἀγοράζω Ἑλληνικά. Δ/σις: (AB'—85). Καπετᾶν Μιαούλης

[AB'—428]
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΝΕΜΩΝ
Ἀγωνισμὸς τοῦ μεγαλυτέρου ψεύδους. Συμμετοχὴ δωρεάν. Προβόση μὴν. Βραβεῖα: 1) Γραμμόφωνον, 2) Kodak, 3) Βιβλίον Ι. Βέρν. Λαρισιώτες, Σόλλογοι, ἠποστηρίχτε μας. Δ/σις: κ. Α. Βάρτσον, Σουρμελῆ 11 (διὰ Π. Γ.) Ἀθῆνας. Τῶν ἀγωνιστῶν: Ὅστρον

[AB'—429]
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ ΛΙΑΝΤΑΣ
1ος Διαγωνισμὸς Δηγημάτος. Θέμα διδῆσθε. Προθρομία μηριαία. Βραβεῖα δύο. Συμμετοχὴ ἐλεύθερη. 2ος Διαγωνισμὸς Ποιήματος. Οἱ ἴδιοι ἄροι. Περιμένω ἀπ' ἄλλες εἰς κάλες πέντες τῆς Σαλίδος. Κυνὸ τῆς Θάλασσης, Νῆπιον Ἀδερσίτη, Πάνθηια Ἀβραδάτου κ.τ.λ. κ.τ.λ. Δ/σις: Αἴλιαν Καρακῆλου, Ἀγριάν - Βόλου.

[AB'—430]
Ἐπανθρομαι εἰς τὴν παλαιάν μου διεύθυνσιν: Χρυσάνθη Λουκάκη, ὁδὸς Δαμασκηνῶν, Κόρινθος. Αναγρᾶ

[AB'—431]
Ἀποτελέσματα Διαγωνισμοῦ: Βραβεῖα 1) Δοσλὴ Ἀδακάνθη, 2) Γιεῖλα. Βραβεῖα ἐστάλησαν. Ὀνειροπλέχτρα

[AB'—432]
Νάρκισσε, Νῆπιον Ἀδερσίτη, Οὐράνια Τόξο, Περιπλοκάς, Ἐρᾶννη, Τριανταφυλλέτιον Δάκρυ, Κυνὸ τῆς Θάλασσης, Διμηγορίνα, Ἠλιογέννητη, Ἰνδιάνη, κ' ἄλα τὰ μεγαλύτερα παιδιὰ, ἔνα τετραδία σοὺ θὰ μοὺ ἔφερνε μεγάλη χαρὰ. Δ/σις: (AB'—271).

Κορφατοπούλα, Ἐλαβα. Ἐχρησιωτῶ. ΤΑΣΟΣ ΛΟΥΖΗΣ

[AB'—433]
Φίλε Φίλ, τί τῆ φυλάεις τὴ φιλικὴ σου; Περιμένεις φιλικτικὴ μου; Ἄμδὲ! Πίικαν

[AB'—434]
Ἐλπίς, ἡ μεγάλη οἰκονομία θὰ σὲ καταστρέφῃ. Σπίγξ

[AB'—435]
Γιὰ στεγνὸ ἐνθῆμο διαπλαστικῆς ζωῆς περιμένω ἀπ' ἄλα τὰ διαπλαστούλας μὴ καρτοῦλα (τοπτετο) — ἰδιαίτερα ἀπ' ἄσους μὲ θηρόντα. — Ἐνα γράμματάκι ἀπὸ διαπλαστούλα-ες, ποὺ ζοῦν ἢ κατὰγονται ἀπ' τὴν Κεφαλληνία, θὰ μοὺ προσέδοσε ἀνεπίτητη χαρὰ. — Νὰ περιμένω; Δ/σις: Κώσταν Ἀραβαντινῶν, Δημοκωδισκαλῶν, Αἰξούρι Κεφαλληνίας.